

บทความการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ไปปฏิบัติ ตำบลแหลม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

มารยาท ทองนอก

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันไปปฏิบัติ ตำบลแหลม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ทราบถึงระดับของความสำเร็จของการนำนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มไปปฏิบัติ 2. ทราบถึงสถานการณ์การทำสวนปาล์มน้ำมันในปัจจุบัน และรูปแบบของการดำรงชีพของเกษตรกร ในการเข้าถึงนโยบายของทางภาครัฐในการเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อการอุปโภคบริโภคและเพื่อนำไปใช้เป็นพลังงานทดแทน ตามนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน 3. ศึกษาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพต่อการนำนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มไปปฏิบัติ

ผลการวิจัย

พบว่า แนวทางการพัฒนา การปรับปรุงเพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนไปใช้ในเชิงนโยบายว่า หน่วยงานทางภาครัฐ ควรมีการประสานงานและประชาสัมพันธ์กับเกษตรกรอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสาร และแนวทางการช่วยเหลือจากทางภาครัฐ หน่วยงานการส่งเสริมการเกษตร ควรให้การสนับสนุนความรู้แก่เกษตรกรทางด้านการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ตลอดจนการแนะนำให้เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมีและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ภายในสวนปาล์มน้ำมัน ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ของผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน เพื่อรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในกลุ่มและควรให้การสนับสนุนการทำเกษตรโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน และปรึกษาขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายและสมมติฐานในการศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคลากร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง รายได้ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สามารถสรุปและอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อทราบถึงระดับของความสำเร็จของการนำนโยบายของแผนการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มไปปฏิบัติ และวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อทราบถึงสภาวะการณ์การทำสวนปาล์มน้ำมันในปัจจุบันและรูปแบบของการดำรงชีพของเกษตรกรในการเข้าถึงนโยบายของทางภาครัฐในการเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อการอุปโภค บริโภคและเพื่อนำไปใช้เป็นพลังงานทดแทนตามนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในตำบลแหลม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม

เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 51 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาขั้นพื้นฐานคือระดับประถมศึกษามากถึงร้อยละ 53.7 ขณะที่ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าร้อยละ 18.3 ระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 16.0 และระดับ ปวช.หรือ ปวส.ร้อยละ 12.0 ตามลำดับชี้ให้เห็นว่าการศึกษาของเกษตรกรในภาคการเกษตรการปลูกปาล์มน้ำมันยังมีการศึกษาในระดับต่ำซึ่งจะมีผลในการรับรู้และการรับการถ่ายทอดความรู้จากทางภาครัฐ ซึ่งทางรัฐบาลควรที่จะสนับสนุนทางด้านการศึกษาแก่บุตรหลานของ

เกษตรกรเพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรของครอบครัวและทำให้รุ่นต่อไปไม่ละทิ้งอาชีพเดิมไปประกอบอาชีพอื่น และเกษตรกรส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4 คน ส่วนมากจะจ้างแรงงานในสวนปาล์มบางส่วนและจะใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัวบางส่วน รายได้หลักของเกษตรกรมาจากสวนปาล์มน้ำมันร้อยละ 78.0 และร้อยละ 22.0 มีรายได้หลักนอกเหนือจากการปลูกปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นรายได้จากการทำสวนผัก สวนยางพารา ทำนา การค้าขาย การรับจ้างทั่วไปหรือรายได้จากรับราชการ โดยรายได้เฉลี่ยของเกษตรกรจากการทำสวนปาล์มน้ำมันอยู่ที่ 187,723.14 บาทต่อปี และเกษตรกรบางส่วนจะมีรายได้นอกเหนือจากการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 138,704.12 บาทต่อปี เกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกของกลุ่มสหกรณ์หรือกลุ่มของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรร้อยละ 54.3 โดยแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จะกู้เงินมาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่เกษตรกรได้เข้ารับความรู้จากภาครัฐในปีที่ผ่านมาจำนวน 1 ครั้งร้อยละ 51.0 และได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของทางภาครัฐ ร้อยละ 38.3 รองลงมาได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชนร้อยละ 17.0 การถือครองที่ดินส่วนใหญ่เป็น นส.3 ก ร้อยละ 45.0 และพื้นที่ส่วนใหญ่ให้ผลผลิตทั้งหมดแล้วพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่จะเป็นการปลูกปาล์มน้ำมันจากพื้นที่นาร้อยละ 46.0 และเป็นที่ยาบริยร้อยละ 78.0 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูกเป็นพันธุ์เนเทอร์ร้อยละ 77.0 และเป็นพันธุ์ที่เกษตรกรซื้อมาจากแหล่งซื้อถือได้ร้อยละ 92.7 การใส่ปุ๋ยจะมีการใส่ปุ๋ยแยกตามอายุปาล์มน้ำมันร้อยละ 50.0 และใส่เท่ากันทุกปีร้อยละ 43.0 การจำหน่ายผลผลิตเกษตรกรส่วนใหญ่จะขายผลปาล์มน้ำมันกับลานเทเอกชนร้อยละ 66.3 ขายให้กับกลุ่มเกษตรกรร้อยละ 20.0 และขายโดยตรงให้กับโรงงานร้อยละ 13.3

2. ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันต่อนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40) และเมื่อพิจารณาจำแนกรายประเด็นพบว่ามึระดับเห็นด้วยมากจำนวน 9 ประเด็นและเห็นด้วยปานกลางจำนวน 8 ประเด็น ซึ่งจะเห็นได้ว่าในระดับที่เห็นด้วยมากนั้นส่วนใหญ่จะเป็นการประชาสัมพันธ์ทั้งในด้านการคัดเลือกพันธุ์ปาล์มที่มีคุณภาพก่อนที่จะนำไปปลูก การจัดการสวนปาล์มเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตและให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ การช่วยลดต้นทุนการผลิต และการปลูกปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตดีกว่าผลผลิตการเกษตรอื่นๆ ซึ่งโครงการนี้ตรงและสอดคล้องกับความคาดหวังของเกษตรกร ซึ่งจะมีผลดีต่อการเพิ่มผลผลิตในระยะยาว

หากพิจารณารายด้านซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านความเข้าใจและความชัดเจนของนโยบาย ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการยอมรับและการสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ พบว่า

ด้านความเข้าใจและความชัดเจนของนโยบายอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 ซึ่งจะสอดคล้องกับความคิดเห็นของเกษตรกรที่ว่าทางภาครัฐมีนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ไม่แน่นอน อีกทั้งความต่อเนื่องของนโยบายซึ่งนโยบายที่ออกมาแต่ละครั้งนั้นยังไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรโดยตรงและการประสานงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ให้นโยบายนั้นสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะสังเกตได้จากการเข้าร่วมการฝึกอบรมหรือเข้ารับความรู้จากภาครัฐในปีที่ผ่านมาจำนวน 1 ครั้งเพียงร้อยละ 51.0 ซึ่งเกษตรกรอีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับความรู้จากภาครัฐ

ด้านการประชาสัมพันธ์มีความพึงพอใจในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ซึ่งความสามารถในการประชาสัมพันธ์ของทางภาครัฐนั้นสามารถเข้าถึงเกษตรกรได้ในระดับหนึ่งโดยผ่านทางด้านกลุ่มของเกษตรกรซึ่งเกษตรกรส่วนหนึ่งจะอยู่ในรูปของสหกรณ์อยู่แล้วและยังสามารถประชาสัมพันธ์ผ่านทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วเกษตรกรจะหาแหล่งเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จึงเป็นอีกช่องทางที่ทางภาครัฐจะสามารถใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี

และในด้านการยอมรับและการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่การเกษตรทางเกษตรกรมีความพึงพอใจปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่และการได้รับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพในระดับปานกลาง โดยจะเห็นได้ว่าหน่วยงานของรัฐยังขาดการประสานงานที่ดีในระหว่างหน่วยงาน ซึ่งภาพรวมของการนำนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันไปปฏิบัติตามความคิดเห็นของเกษตรกร พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 จะกล่าวได้ว่าระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันไปปฏิบัติ ตำบลแหลม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานที่ดินฯ จากการศึกษาพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการวิเคราะห์พบว่า เพศหญิงมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมากกว่าเพศชาย อาจเนื่องจาก เพศหญิงใส่ใจในรายละเอียดของงานมีความรอบคอบ และเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และสนใจระเบียบ คำสั่ง และข้อกฎหมาย นอกจากนี้ ในกลุ่มที่มีอายุมากขึ้น การศึกษาสูงขึ้น รายได้มากขึ้น และระยะเวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้น จะทำให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากกว่า นั้นแสดงให้เห็นว่าบุคลากรจะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้นเมื่อมีประสบการณ์ในการทำงาน มีการศึกษาที่สูงขึ้น มีค่าตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีขึ้น ในส่วนของประเภทตำแหน่ง ที่ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช อาจเนื่องมาจากผู้ทำแบบทดสอบส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประเภทตำแหน่งงานทั่วไป ซึ่งเป็นงานที่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา แต่ละตำแหน่งมีหน้าที่เฉพาะของตน และงานทุกอย่างมีมาตรฐานของแต่ละงาน

2. ความผูกพันต่อองค์กรสำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษาพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ มีผลต่อความผูกพันขององค์กรโดยจากการวิเคราะห์พบว่า เพศชายมีความผูกพันต่อองค์กรมากกว่าเพศหญิง อาจเนื่องจาก เพศชายต้องการความมั่นคงในหน้าที่การงานเพื่อครอบครัวของตนเอง โดยยังมีอายุมากขึ้น ระดับการศึกษาสูงขึ้น และรายได้มากขึ้น จะส่งผลให้มีความผูกพันต่อองค์กรสูงขึ้น ในขณะที่ประเภทตำแหน่งและระยะเวลาในการปฏิบัติงานจะไม่ส่งผลต่อความผูกพันขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ตำบลแหลม อำเภอกะทู้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการปรับปรุงเพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และ 4 ดังนี้

1. หน่วยงานทางภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน ควรมีการประสานงานและประชาสัมพันธ์กับเกษตรกรอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสาร และแนวทางการช่วยเหลือจากทางภาครัฐ
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบการส่งเสริมการเกษตรควรให้การสนับสนุนความรู้แก่เกษตรกรทางด้านการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ตลอดจนการแนะนำให้เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมีและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ภายในสวนปาล์มน้ำมัน
3. ทางภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ของผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน เพื่อรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในกลุ่ม
4. หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรให้การสนับสนุนการทำเกษตรโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง และรวมกลุ่มในรูปแบบของชุมชนพอเพียงตามแนวพระราชดำริ
5. หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการฝึกอบรมเกษตรกร ควรมีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะด้านให้แก่เกษตรกร และควรพิจารณาการจัดการหลักสูตรให้เหมาะสมในแต่ละท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงตามที่ต้องการ